

Learning Activities Management based on Buddhism learning approach to Enhance Ethical Behaviors of student teachers in the College of Dramatic Arts

Piyabut Thinthath¹

Received	Reviewed	Revised	Accepted
02/11/2564	15/11/2564	01/12/2564	02/12/2564

Abstract

The purposes of this research were: 1) to develop learning activities management based on Buddhism Learning Approach to enhance Ethical Behaviors of Student Teachers in the College of Dramatic Arts 2) to study about ethical behavior in learning activities management based on Buddhism Learning Approach of student teachers in the College of Dramatic Arts 3) to compare the Ethical Behaviors of student teachers in the College of Dramatic Arts after finish the activities based on Buddhism Learning Approach with the criteria for 70 percent and 4) to study about behavior development among student teachers in the College of Dramatic Arts. The populations in this research were 28 people of first year students in the College of Dramatic Arts which registered in this subject – the Ethical to develop life quality in the modern world. This subject was held in second semester of 2020. The tools for this research including six lesson plans and the Ethical behavior assessment form. The research used percentage, mean and standard deviation to analyze the information. The result from this research found that 1) the lesson plans that based on Buddhism Learning Approach had high suitability ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.58). There were four steps to create activities: 1) built the faith 2) explored and developed the wisdom 3) analyzed the knowledge and 4) applied. In addition, the students had the highest Ethical behavior level ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.52$). Moreover, the students' Ethical behavior was passed the criteria with average for 91 percent which higher than the expected criteria. Lastly, the Ethical behavior of students also develop more.

Keyword : Learning Activities based on Buddhism Learning Approach, Ethical Behavior, Student Teacher

¹ The College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute, E-mail : Piyabut768@gmail.com

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์

ปิยะบุตร ถิ่นถา²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ 2) ศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรม ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ ของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ กับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 4) ศึกษาพัฒนาการพฤติกรรมจริยธรรมของ นักศึกษาศาสนาวิทยาลัยนาฏศิลป์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาจริยศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิตในโลกยุคใหม่ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน และแบบวัดพฤติกรรมจริยธรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์มีค่าความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.58) มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ประกอบไปด้วย 1) สร้างศรัทธา (ปรโตโฆสะ) 2) สืบเสาะพัฒนาปัญญา (โยนิโสมนสิการและสัมปหังส นา) 3) ประมวลองค์ความรู้ (วิมังสา) และ 4) นำไปปรับใช้ (ภาวนา) 2) นักศึกษามีระดับพฤติกรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.52$) 3) พฤติกรรมจริยธรรม นักศึกษาทุกคนผ่านเกณฑ์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 91 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และ 4) พฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษามี พัฒนาการที่สูงขึ้น

คำสำคัญ : กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์, พฤติกรรมจริยธรรม, นักศึกษาวิชาชีพครู

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงสถานะโลกที่ไม่หยุดนิ่งนี้ได้ก่อให้เกิดกระบวนการโลกาภิวัตน์ (Globalization) สังคมแห่งเทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูลสารสนเทศ ข่าวสาร กระแสธารแห่งความทันสมัยใน ศตวรรษที่ 21 สร้างความท้าทายต่อประชาคมโลกให้เดินหนาย่างมั่นคงสู่ความยั่งยืน การศึกษาถือเป็น พลังอำนาจในการเปลี่ยนแปลงสังคม จริยศาสตร์ (Ethics) ถือเป็นวิชาที่สร้างขึ้นมาสอดรับกับสังคม โลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา โดย Phra Yuttana Atijitto (2017) กล่าวว่า จริย

² วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์, E-mail : Piyabut768@gmail.com

ศาสตร์เป็นวิธีคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์เพื่อหาคำตอบที่ชัดเจนของชีวิตที่ดี งาม หรือเกณฑ์การตัดสิน ถูกผิดทางศีลธรรมสิ่งที่จริยศาสตร์มุ่งศึกษาจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณค่า ช่วยให้เราเข้าใจคุณค่าชีวิต ผ่าน คำสอนของศาสนาต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ที่สำคัญกว่านั้น คือ ทำให้เราเข้าใจชีวิตโดยองค์รวม คือ รู้ว่า ชีวิตคืออะไร ชีวิตควรเป็นอย่างไร คุณค่าของชีวิตคืออะไร การกระทำความประพฤติหรือการดำเนินชีวิต ที่ดีงามคืออะไร ผ่านมุมมองหลากหลาย และผ่านการวิเคราะห์เหตุผลสนับสนุนและข้อโต้แย้งต่าง ๆ ที่ หลอกลวง ซึ่งจะช่วยเปิดโลกทัศน์ของเราให้กว้างขวาง ลึกซึ้ง ชัดเจนขึ้น และส่งเสริมความสามารถในการ คิดวิพากษ์วิจารณ์ให้รู้จักเลือกยอมรับ ปฏิเสธ หรือสร้างทางเลือกใหม่ด้วยตนเองอย่างมีเหตุผลมากขึ้น

รายวิชาจริยศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิตในโลกยุคใหม่ ถือเป็นรายวิชาในหลักสูตรนานาชาติศิลปศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ การผลิตสร้างรายวิชาดังกล่าววิทยาลัยฯมีความมุ่งหมายให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่มาและความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาและจริยศาสตร์ ความหมาย ของ จริยศาสตร์ จริยธรรม คุณธรรมและศีลธรรม การนำเหตุผลของนักปรัชญามาใช้ในการดำรงชีวิต การสร้างแนวคิด และเจตคติที่ดีต่อตนเองและสังคม การต่อต้านทุจริต และการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มี คุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หลักสูตรศึกษา ศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา The College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute (2019) ที่กล่าวว่า บัณฑิตครูมืออาชีพจะต้องมีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมี จิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ วิชาชีพครู การจัดการเรียนรู้จริยศาสตร์ที่มีเนื้อหาทฤษฎีเป็นจำนวนมาก การพัฒนาให้ผู้เรียนเห็น ความสำคัญของสิ่งที่กำลังเรียนรู้จนนำไปสู่พฤติกรรมจริยธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ที่มีความหมาย สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ดังที่ Mahamarn, Y. (2014) ได้กล่าว ว่า พฤติกรรมจริยธรรม เป็นลักษณะที่บ่งบอกถึงการประพฤติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ที่มีผลต่อตนเอง และสังคมให้เกิดความสงบสุข ซึ่ง Bhanthumnavin, D. (1981) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมจริยธรรม เป็น การแสดงพฤติกรรมของบุคคลที่สังคมนิยม ชมชอบหรือดเว้นการแสดงพฤติกรรมฝ่าฝืนในสังคมนั้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมจึงเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะการกระทำในทาง ที่ดีและเลวของบุคคลนั้นส่งผลโดยตรงต่อความผาสุกและความทุกข์ของสังคม

อย่างไรก็ตามรายวิชาจริยศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิตในโลกยุคใหม่เป็นรายวิชาที่ค่อนข้างมีเนื้อหา ที่เป็นนามธรรม ทำให้นักศึกษามองว่าเป็นเรื่องที่ยากต่อการทำความเข้าใจ ก่อเกิดเป็นความเบื่อหน่าย ขึ้นมา กอปรกับผู้วิจัยได้ทำการสอบถามจากคณาจารย์ผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนรายวิชาทาง สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ล้วนผ่านพบกับปัญหาและอุปสรรคอันสืบเนื่องจากนักศึกษานักศึกษาไม่ ค่อยให้ความสำคัญและความสนใจเท่าที่ควร ทำให้การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนไม่บรรลุ จุดมุ่งหมายเท่าที่ควรจะเป็น การเรียนรู้จึงเป็นการเรียนรู้เพื่อรับรู้ หวังนำความรู้ไปใช้ในการทดสอบ วัดผลประเมินผลเพียงเท่านั้น ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ที่ไม่สู้ดีมากนัก ทฤษฎีแนวคิดต่าง ๆ ที่ถูก

ถ่ายทอดจากผู้สอนไม่ถูกนำไปปฏิบัติเท่าที่ควรจะเป็น ซึ่งหากมีการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญและนำไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างยั่งยืน ผู้วิจัยในฐานะผู้จัดการเรียนรู้รายวิชาจริยศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิตในโลกยุคใหม่ ในหมวดการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นรายวิชาหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทิศทางที่เหมาะสม สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยยึดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF : HED) ในการพัฒนานักศึกษาให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและผู้เรียน ดังนั้นจึงต้องจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนามนุษย์แบบองค์รวมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมและจริยธรรม อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี รูปแบบการสอน และเทคนิคการสอนต่าง ๆ พบว่ามีหลายแนวคิด หลายทฤษฎี หลายรูปแบบการสอน และหลายเทคนิคการสอนที่สามารถช่วยพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรม ในวิชาจริยศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิตในโลกยุคใหม่ได้ และการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ เป็นเทคนิควิธีการหนึ่งที่เน้นการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกาย ปัญญาและจิตใจ เพื่อพฤติกรรมจริยธรรม สอดคล้องกับแนวทางจัดการเรียนการสอนเน้นนักเรียนเป็นสำคัญและการจัดการเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริง โดย Rangsiyanon, K. (2009); Phinla, W. (2016) & Phra Sakda Nganman (2018) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ว่าเป็นการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นกระตุ้นให้ผู้เรียนได้สัมผัส รับรู้ และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จากการบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ชั้นเรียน โดยมีครูเป็นกัลยาณมิตรคอยชี้แนะแนวทาง เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสู่ความเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข เติบโตตามศักยภาพของผู้เรียนยุคใหม่ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ทำให้มนุษย์ฉลาดลึกซึ้ง เข้าใจตนเองและเห็นความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องระหว่างสิ่งมีชีวิตของตนกับสรรพสิ่งทั้งหลายทั้งปวงในโลกมากขึ้น

เหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและมุ่งศึกษาประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาด้านการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิชาชีพรู้วิทยาลัยนาฏศิลป์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาศิลปะวิทยาลัยนาฏศิลป์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนานักศึกษาด้านการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิชาชีพรู้วิทยาลัยนาฏศิลป์
2. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรม ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพรู้วิทยาลัยนาฏศิลป์

3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ กับเกณฑ์ร้อยละ 70

4. เพื่อศึกษาพัฒนาการพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาจริยศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิตในโลกยุคใหม่ รวม 28 คน โดยได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตตัวแปรของการวิจัย

ตัวแปรต้น กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์

ตัวแปรตาม พฤติกรรมจริยธรรม

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) ผู้วิจัยมีวิธีการศึกษาดังนี้

1. ประชากร คือ นักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาจริยศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิตในโลกยุคใหม่ จำนวน 28 คน โดยได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ จำนวน 6 แผน ประกอบไปด้วย

1) พฤติกรรมฉันพฤติกรรมเธอ 2) จริยศาสตร์ของศาสนาและบุคคลสำคัญ 3) ละครชีวิต 4) ถูกผิดขึ้นอยู่กับอะไร ? 5) ความเป็นครู-ความเป็นศิษย์ และ 6) ปัญหาจริยศาสตร์ รวม 16 ชั่วโมง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้จาก Suthasinobon, K. (2009); Suthasinobon, K. (2012); Sukpom, T. (2014); Threetanya, N. (2015), Phra Brahmaganabhorn's (P.A.Payutto) (2007), Chumsukon, M., et al (2014); Phinla, W. (2016) & Amornvivat, S. (1970) ได้ทั้งหมด 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 สร้างศรัทธา (โปรดโฆสะ) ขั้นที่ 2 สืบเสาะพัฒนาปัญญา (โยนิโสมนสิการและสัมปหังสนา) ขั้นที่ 3 ประมวลองค์ความรู้ (วิมังสา) และขั้นที่ 4 นำไปปรับใช้ (ภาวนา) 4) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าความเหมาะสมเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.47 อยู่ในระดับมาก ในภาพรวมทุกแผนมีค่าความเหมาะสมเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.41 – 4.56 ซึ่งอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

2.2 แบบวัดพฤติกรรมจริยธรรม เป็นแบบวัดแบบมาตรประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 5 ด้าน ประกอบไปด้วย ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความขยันหมั่นเพียร ความเสียสละมีน้ำใจ และความมีสัมมาคารวะ ทั้งหมด 25 ข้อคำถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ดำเนินการสร้างเครื่องมือประกอบไปด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และแบบวัดพฤติกรรมจริยธรรม

3.2 ทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

3.3 จัดการเรียนการสอนตามแนวพุทธศาสตร์ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิชาชีพรูทวิทยาลัยนาฏศิลป์ ด้วยตนเองในชั้นเรียนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างไว้จำนวน 6 แผน จำนวน 16 ชั่วโมง

3.4 นำข้อมูลที่ได้จากแบบวัดพฤติกรรมจริยธรรม มาทำการรวบรวมและสรุป เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์และแปลผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบไปด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 แบบวัดพฤติกรรมจริยธรรม มีการกำหนดค่าคะแนนโดยปรับปรุงจาก Patanapupan, K. (2000) ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง นักศึกษาได้ประพฤติทุกครั้ง

4 หมายถึง นักศึกษาประพฤติบ่อยครั้ง

3 หมายถึง นักศึกษาประพฤติบางครั้ง

2 หมายถึง นักศึกษาประพฤตินาน ๆ ครั้ง

1 หมายถึง นักศึกษาไม่เคยประพฤติ

ผลที่ได้จากการตอบแบบวัดพฤติกรรมจริยธรรมสามารถแปลผลได้ดังนี้ Best (1986)

4.50 - 5.00 หมายถึง พฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง พฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง พฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง พฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง พฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิชาชีพรูทวิทยาลัยนาฏศิลป์ ได้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ 6 แผน ซึ่งก่อให้เกิดองค์ความรู้แก่นักศึกษา ส่งผลให้เกิดห้องเรียนที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ นักศึกษาที่มีความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันสามารถร่วมกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข สนุกสนาน นักศึกษากล้าที่จะแสดงความคิดเห็นและตั้งปัญหาหรือข้อคำถาม โดยมีผู้สอนให้ความช่วยเหลือและแนะแนวทางในการเรียนรู้ นักศึกษาและผู้สอนเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน ในชั้น

ที่ 1 สร้างศรัทธา (ปรโตโฆสะ) เป็นขั้นเสริมสร้างผู้เรียนเพื่อให้เกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยการทบทวนชีวิต-บทเรียน ผ่านกระบวนการสุนทรียสนทนา อภิปรายเชิงสร้างสรรค์ คำถามปลายเปิด เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนแสดงความเป็นกัลยาณมิตร สร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้เรียน ออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้เหมาะสม เพื่อความเจริญงอกงามแห่งปัญญา ขั้นที่ 2 สืบเสาะพัฒนาปัญญา (โยนิโสมนสิการและสัมปหังสนา) เป็นขั้นที่ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดโดยแยกกาย (โยนิโสมนสิการ) ในการพัฒนาองค์ความรู้ ผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการสืบเสาะ กระบวนการกลุ่ม การศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคม การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ขั้นที่ 3 ประมวลองค์ความรู้ (วิมังสา) เป็นขั้นที่ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้ จากนั้นผู้เรียนแสดงผลการสืบเสาะพัฒนาปัญญา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งชั้นเรียนและสะท้อนคิดร่วมกัน และขั้นที่ 4 นำไปปรับใช้ (ภาวานา 4) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำเสนอการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในชีวิตประจำวันและแก้ปัญหาในปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยบูรณาการหลักพุทธธรรม ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมทั้ง 6 แผน จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน มีค่าความเหมาะสมเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.47 อยู่ในระดับมาก และในภาพรวมทุกแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าความเหมาะสมเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.41 – 4.56 ซึ่งอยู่ในระดับ มากถึงมากที่สุด

2. ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรม ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ ของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในช่วงโมเมนต์ที่ 2 ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบนักศึกษา โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมจริยธรรม 1 ฉบับ จำนวน 25 ข้อคำถาม เพื่อประเมินผลการวิจัยว่านักศึกษามีพฤติกรรมจริยธรรมอยู่ในระดับใด มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษา

พฤติกรรมจริยธรรม	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	ระดับพฤติกรรมจริยธรรม
ด้านความรับผิดชอบ	4.37	0.67	มาก
ด้านความมีระเบียบวินัย	4.46	0.70	มาก
ด้านความขยันหมั่นเพียร	4.80	0.41	มากที่สุด
ด้านความเสียสละมีน้ำใจ	4.76	0.42	มากที่สุด
ด้านความมีสัมมาคารวะ	4.82	0.41	มากที่สุด
รวม	4.64	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรม ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 เมื่อ

พิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความมีสัมมาคารวะ มีระดับพฤติกรรมจริยธรรมสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 และด้านความรับผิดชอบ มีระดับพฤติกรรมจริยธรรมน้อยที่สุดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37

3. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิชาชีพรูวิทยาลัสนาฏศิลป์ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ กับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยรวมนักศึกษาทั้งหมดมีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีคะแนนเฉลี่ย 114 คิดเป็นร้อยละ 91 เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละบุคคลพบว่า นักศึกษาจำนวน 22 คน มีคะแนนร้อยละ 90 ขึ้นไป รองลงมา มีนักศึกษาจำนวน 3 คน มีคะแนนอยู่ในช่วงร้อยละ 80 – 89 และนักศึกษาจำนวน 3 คน มีคะแนนอยู่ในช่วงร้อยละ 70 – 79 ตามลำดับ

4. ผลการศึกษาพัฒนาการพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาครุวิทยาลัสนาฏศิลป์ มีการวัดพฤติกรรมจริยธรรมทั้งหมด 3 ครั้ง ประกอบไปด้วย ก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน มีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษา

การวัดครั้งที่	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
1 (ก่อนเรียน)	3.68	0.86
2 (ระหว่างเรียน)	4.50	0.61
3 (หลังเรียน)	4.54	0.60

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาพัฒนาการพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิชาชีพรูวิทยาลัสนาฏศิลป์ จากแบบวัดพฤติกรรมจริยธรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยการวัดครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 3.68 ค่าเฉลี่ยการวัดครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 4.50 และค่าเฉลี่ยการวัดครั้งที่ 3 มีค่าเฉลี่ย 4.54 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีพัฒนาการพฤติกรรมจริยธรรมที่สูงขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิชาชีพรูวิทยาลัสนาฏศิลป์ พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีจำนวน 6 แผนรวม 16 ชั่วโมง มีค่าความเหมาะสมเฉลี่ยรวม เท่ากับ 4.47 อยู่ในระดับมาก และในภาพรวมทุกแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าความเหมาะสมเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.41 – 4.56 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด อาจเนื่องมาจากเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ที่มีการบูรณาการวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย อาทิ การจัดเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง (Collaborative Active Learning) Dachakupt, P. (2020) ปรากฏการณ์เป็นฐาน ฉากทัศน์เป็นฐาน การได้วาที เป็นต้น เข้ามาร่วมด้วยทำให้มีความน่าสนใจ ทำท่ายต่อการเรียนรู้และพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมมากยิ่งขึ้น เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทผู้เรียนและลีลาการเรียนรู้ของผู้เรียนยุคใหม่ที่มีความหลากหลาย ดังที่ Wasi, P. (2003) ได้อธิบาย

ไว้ว่า ในการเรียนรู้ใด ๆ จะมีมิติทางจริยธรรมอยู่ในนั้นเสมอ การเรียนการสอนใด ๆ จึงควรเชื่อมโยงบูรณาการมิติทางจริยธรรมให้เห็นความเป็นไปทั้งหมด กระบวนการเหล่านี้จึงเป็นกลไกสำคัญที่จะพัฒนานักศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจริยธรรมให้ดีขึ้น ก้าวสู่การเป็นพลเมืองโลกที่พึงประสงค์ ดังที่ Phinla, W. (2016) ได้อธิบายไว้ว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์เพื่อปลูกฝังจริยธรรมในผู้เรียนยุคศตวรรษที่ 21 เป็นแนวทางสำคัญเพื่อสร้างจิตสำนึกให้เด็กและเยาวชนยุคใหม่ให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในด้านความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อช่วยเหลือลดหลอมพฤติกรรมของพลเมือง ให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความสงบสุขและเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติสืบต่อไป มีขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ 4 ขั้นตอน ประกอบไปด้วย ขั้นที่ 1 สร้างศรัทธา (ปรโตโฆสะ) ขั้นนี้จะมุ่งเน้นเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เป็นการทบทวนชีวิตและบทเรียนผ่านกระบวนการสุนทรียสนทนา การอภิปรายเชิงสร้างสรรค์ ร่วมกับคำถามปลายเปิด นำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนแสดงความเป็นกัลยาณมิตร มุ่งสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้เรียน ซึ่ง Phra Brahmagunabhorn's (2009) อธิบายว่าปรโตโฆสะมุ่งเน้นการเรียนรู้จากผู้อื่นในสิ่งที่ได้งามถูกต้องจากบุคคลที่เป็นกัลยาณมิตร ซึ่งกัลยาณมิตรเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน อันเป็นปัจจัยภายนอกที่ทำให้เกิดกระบวนการพัฒนามนุษย์ และที่สำคัญในขั้นนี้ยังมีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้เหมาะสม เพื่อความเจริญงอกงามแห่งปัญญาแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับ Laumka, R. (2015) ที่อธิบายว่าการจัดการเรียนการสอนต้องเริ่มต้นและอาศัยศรัทธาเป็นตัวนำทาง ต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล มีปัญญาเป็นตัวควบคุม ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และได้ทดลองปฏิบัติจนเกิดความรู้จริงด้วยตนเอง และเกิดศรัทธา คือ มั่นใจว่ามีคุณค่า มั่นใจว่าเป็นจริงและสามารถพิสูจน์ได้ การจัดรูปแบบการเรียนการสอนจำกัดให้เป็นปรโตโฆสะหรือวิธีแห่งศรัทธา มุ่งหมายด้วยหลักที่เรียกว่า กัลยาณมิตร ซึ่งความมีกัลยาณมิตรมีความหมายครอบคลุมทั้งตัวผู้อบรมสั่งสอน เช่น พ่อ แม่ ครู อาจารย์ เป็นต้น ขั้นที่ 2 สืบเสาะพัฒนาปัญญา (โยนิโสมนสิการและสัมปหังสนา) ขั้นนี้ผู้เรียนจะมีใช้กระบวนการคิดโดยแยกคาย (โยนิโสมนสิการ) ในการพัฒนาองค์ความรู้ ผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการสืบเสาะ กระบวนการกลุ่ม การศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคม การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เป็นไปในทิศทางเดียวกับแนวคิดของ Laumka, R. (2015) ที่อธิบายว่าการเรียนรู้โดยใช้โยนิโสมนสิการจะเน้นการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิด การแก้ปัญหา การลงมือปฏิบัติ สามารถพัฒนาได้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ นำพาให้ศิษย์พัฒนาสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้ คือเป็นการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดสัมมาทิฐิ คือ ความเห็นชอบ ความเข้าใจที่ถูกต้อง พัฒนาต่อเนื่อง สัมมาญาณ คือ ความรู้จริง รู้แจ้ง อันสอดคล้องกับสัจความจริงและพัฒนาสู่สัมมาวิมุตติอันเป็นแก่นการพัฒนาคนสู่ความสุขที่แท้จริง การมีอิสรภาพทั้งภายในและภายนอก อันเป็นอุดมการณ์สูงสุดแห่งการศึกษาที่แท้จริง โยนิโสมนสิการนับเป็นเส้นทางสำคัญในการที่จะแก้

นำไปให้เกิดการพัฒนาเด็ก เยาวชนควบคู่ไปกับการพัฒนาครู นอกจากนี้ในชั้นนี้บรรยากาศในชั้นเรียนจะเต็มไปด้วยความสนุกสนานจากการปฏิบัติการกิจกรรมรวมพลังเป็นกลุ่ม ความสุขที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนมุมมอง การยอมรับวิถีชีวิตซึ่งกันและกัน การมีส่วนร่วมในการฝึกฝนประเด็นการเรียนรู้หรือปรากฏการณ์ทางสังคมที่ผู้สอนนำเสนอ ซึ่ง Wannapok, S. (2017) อธิบายว่าสัมพันธภาพ เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้ฟังร่าเริง เบิกบาน ฟังไม่เบื่อ เปี่ยมล้นไปด้วยความหวัง เพราะมองเห็นคุณประโยชน์ที่ตนพึงได้รับจากการปฏิบัติ ขั้นที่ 3 ประมวลองค์ความรู้ (วิมังสา) ขั้นนี้ผู้เรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ มีการแสดงผลการสืบเสาะพัฒนาปัญญา แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนคิดร่วมกันทั้งชั้นเรียน โดย Wetprasit, S. (2017) ได้อธิบายว่า วิมังสาจะทำให้บุคคลที่มีแสงสว่างทางปัญญา สามารถมองเห็นได้ ๓ ได้แบบทะลุปรุโปร่ง มองเห็นแนวทางในการกระทำนั้นให้สำเร็จได้อย่างราบรื่น มีความสามารถในการเลือกงานที่ดี มีเหตุผลในการทำงานได้อย่างรอบคอบ ทำให้ทำงานได้ผลดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Wealth Me Up (2017) ที่ได้กล่าวว่า วิมังสาเป็นการทบทวนในสิ่งที่ได้คิดได้ทำมา ทำให้ได้ทบทวนตัวเอง ว่าสิ่งที่ได้คิดได้ทำเกิดผลดีผลเสียอย่างไร ทั้งที่เป็นเรื่องส่วนตัวของเราเองและเป็นเรื่องที่ร่วมคิดร่วมกับคนอื่น เพื่อปรับปรุงปรับแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น และขั้นที่ 4 นำไปปรับใช้ (ภาวนา 4) ขั้นนี้ผู้เรียนจะมีการนำเสนอการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในชีวิตประจำวันและแก้ปัญหาในปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม โดย Phra Kongsee Yanataro (Prompho) (2017) อธิบายว่าภาวนา 4 มีคุณค่าและประโยชน์อย่างยิ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้จริง ทั้งด้านสมาธิและสมาธิปฏิบัติ เพื่อความสงบสุขของโลกและสังคมส่วนรวม กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ ทั้ง 4 ขั้นตอนล้วนส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิชาชีพรุวิทยาลัทธิญาณศิลป โดยเน้นให้นักศึกษาได้ฝึกคิด สร้างความรู้และแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยมีการบูรณาการหลักธรรมและปรากฏการณ์ทางสังคมเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้ ซึ่ง Phra Dhammapitaka (2004), As cited in Sukpom, T. (2014) อธิบายว่าการที่บุคคลจะมีชีวิตที่ดีงาม ประพฤติปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง จะต้องมีการฝึกฝนตนเอง ซึ่งหลักไตรสิกขาเป็นหลักธรรมแห่งการศึกษาหรือหลักปฏิบัติสำหรับการฝึกอบรมกาย วาจา ใจ ให้เจริญงอกงาม ช่วยในการพัฒนาให้บุคคลได้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขและมีคุณค่า

2. การศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรม ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนาฏศิลป์ พบว่า นักศึกษามีระดับพฤติกรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.64 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาผ่านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ที่หลากหลาย ในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักศึกษาจะมีโอกาสได้รังสรรค์องค์ความรู้ด้วยตนเอง คู่หูเรียนรู้และกระบวนการกลุ่ม ปรากฏการณ์ทางสังคมที่ถูกบูรณาการเป็นส่วนสำคัญให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์และนำเสนออยู่ทวิวิธีการแก้ไขปัญหาร่วมกัน ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงการอาศัยมวลประสบการณ์ของผู้เรียนร่วมกับองค์ความรู้ใหม่ที่ผู้สอนนำเสนอ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเห็นความสำคัญ ตระหนักรู้ ซึมซับ การ

ปฏิวัติทางความคิด การประพจน์ปฏิบัติและต่อยอดองค์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ล้วนเป็นสิ่งที่สนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมจริยธรรมของผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Promkhot, S. (2012) ที่ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ngamkham, S. and Bunjongkarn, M. (2020) ที่ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับมาก

3. การศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า นักศึกษาทั้งหมดมีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีคะแนนเฉลี่ย 114 คิดเป็นร้อยละ 91 เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ นักศึกษาได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นบูรณาการองค์ความรู้เดิมกับความรู้ทางจริยศาสตร์ไปใช้ปฏิบัติ การคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาในโจทย์การเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเสนอหรือปรากฏการณ์ทางสังคม โดยใช้เทคนิครวมพลังเรียนรู้ (Collaborative Learning) เข้ามาเป็นสิ่งสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมจริยธรรม สิ่งเหล่านี้ล้วนสนับสนุนให้นักศึกษาทั้งหมดมีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thessingha, C. & Sarapoke, P. (2020) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประยุกต์ใช้แนวคิดโรงพยาบาลคุณธรรม เพื่อพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ร้อยละ 95.1 มีพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับสูงและเพิ่มขึ้นจากก่อนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การศึกษาพัฒนาการพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษามีพัฒนาการที่สูงขึ้น เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมจริยธรรมในทุกแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการร่วมมือรวมพลังเป็นกลุ่ม ในแผนแรก ๆ ผู้เรียนยังไม่คุ้นชินกับกิจกรรมที่เน้นให้เกิดการสร้างสร้งองค์ความรู้ด้วยตนเองมากนัก ในระยะต่อมาลีลาการเรียนรู้ของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัดเจน มีการนำเสนอวิธีคิดที่บ่งบอกถึงความเข้าใจ ตระหนัก และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งภายในและภายนอกตน โดยเฉพาะพฤติกรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบและความขยันหมั่นเพียรผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันที่ผู้วิจัยเห็นได้อย่างชัดเจน พฤติกรรมเหล่านี้เด่นชัดขึ้นเรื่อย ๆ ในแผนหลัง ๆ ส่งผลให้พฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Totum, B., et al. (2019) ที่ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดลองรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความรู้ ด้านทัศนคติ ด้านวิจารณ์ญาณ ด้านพฤติกรรมและด้านบุคลิกภาพ นักศึกษามีการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้อง

กับงานวิจัยของ Channoi, P. (2017) ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบกิจกรรมการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามคุณลักษณะบัณฑิตยุคสมัยไทย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการสอนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมรวมทั้งได้รับการฝึกทำโครงการมีพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดการเรียนรู้วิชาจริยศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในโลกยุคใหม่ เป็นวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของมวลประชาชาติที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคมอุดมคติ ควรมีการจัดประสบการณ์นอกชั้นเรียนเพื่อเสริมทักษะ ความสามารถและสมรรถนะที่หลากหลายให้แก่ นักศึกษา อาทิ จริยธรรมพลเมืองโลก การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การสืบค้น ทักษะชีวิต การนำตนเอง การเปลี่ยนแปลงภายในตน (Transformation learning) การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและความงอกงามทางปัญญา

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาจริยศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในโลกยุคใหม่ตามแนวพุทธศาสตร์ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการสานต่องานของบุคลากรทางการศึกษาภายในวิทยาลัย เพื่อพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

3. ควรมีการออกแบบงานวิจัยที่มุ่งเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักศึกษาได้เผชิญสถานการณ์ที่เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมให้มากขึ้น โดยเฉพาะการใช้โรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเข้ามาเป็นฐานในการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการระเบิดจากภายใน เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมอย่างยั่งยืน เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย สามารถดำรงตนอยู่ท่ามกลางสังคมพลวัต มีคุณลักษณะการเป็นพลเมืองโลกอันพึงประสงค์

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม โดยได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ขอขอบพระคุณครอบครัวที่ส่งเสริมและให้กำลังใจ ในการศึกษาและการทำงานแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ผศ.ดร.ณรงค์ เจนใจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย อาจารย์ ดร.วีระนุช แยมยัม มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย อาจารย์ ดร.น้ำผึ้ง ท่าคล่อง มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ อาจารย์ ดร.ฉัตรธิดา หนูคง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีและอาจารย์นนทวรรณ แสนไพร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ขอขอบคุณ ผศ.ดร.สิริสุดา ทองเฉลิมและอาจารย์ ดร.ปริญญ์ บริพม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ที่ส่งเสริมความกล้าหาญและพลังทางวิชาการ เป็นต้นแบบในการทำงานและการทำวิจัยแก่

ผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบใจนักศึกษาศาขาวิชาวิทยาศิลปศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ ที่เข้าร่วมการวิจัยและให้ความร่วมมือทำกิจกรรมในการทำวิจัยในครั้งนี้

References

- Amornvivat, S. (1970). *Buddhist Method [Buddhism and Education in Thailand Academic conference documentation]*. Bangkok: Department of Religious Affairs.
- Best, J. W. (1986). *Research in education 5th ed.* Englewood Cliffs, NJ: Practice-Hall.
- Bhanthumnavin, D. (1981). *Psychology of Ethics and Psychology of Language*. Bangkok: Thai Watana Panich.
- Channoi, P. (2017). *Pattern of Activities for Improving Ethical Behaviors of Students in Private Universities in Accordance with the Ideal Characteristics of Thai Bachelors*. Chiang Mai: Chiang Mai Rajabhat University.
- Chumsukon, M., Wattana, J. & Pupatana, S. (2014). Buddhist Based Learning Module for Organic Rice Farmer on Post Harvest Management. *Journal of Industrial Education*, 13(2), 168.
- Dachakupt, P. (2020). *Lecture documentation in easy design and writing collaborative Active Learning Lesson Plan Competency : New Normal*. [Online] <https://1th.me/A4Oqd>. [29 October 2021]
- Laumka, R. (2015). Model Learning by Strengthen Faith and Yoniso Manasigan way of wisdom for teacher and student Development. *Journal of Community Development and Life Quality*, 2(4), 20 – 28.
- Mahamarn, Y. (2014). *Ethical Behavior in Using Social Networking of the Students in High Vocational Certificate Level at Chachoengsao Technical College*. Master of Science Thesis (Science Education (Computer)): Faculty of Industrial Education and Technology, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang.
- Ngamkham, S. & Bunjongkarn, M. (2020). Ethical Behaviors Among Nursing Students Boromarajonani College of Nursing, Sawanpracharak Nakhon Sawan. *Journal of Nurses Association of Thailand Northern Office*. 26(2), 40.

- Patanapupapan, K. (2000). *Introduction to educational statistics*. Chiang Mai: Department of Educational Evaluation and Research Faculty of Education, Chiang Mai University.
- Phinla, W. (2016). Buddhism-Based Learning Management Process for Social Studies Teachers to Instill Ethics in the 21st Century Learners. *Veridian E- Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 9(1), 1430 - 1439.
- Phra Brahmaganabhorn's (P.A. Payutto). (2007). *Thinking based on Buddhist Principles*. Bangkok: Thammasapa.
- Phra Brahmaganabhorn's. (2009). *Buddhism*. (12th ed.), Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya University Printing House.
- Phra Kongsee Yanataro (Prompho). (2017). An Analytical study of life Development according to Bhavana 4 in Buddhism. *Journal of MCU Ubon Review*, 2(3), 94.
- Phra Sakda Nganman. (2018). Buddhist Learning Management Learning in 21st Century. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 1(1), 5.
- Phra Yuttana Atijitto. (2017). Analyze Current Problems Philosophical. Nakorn Ratchasima: Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakorn Ratchasima Campus.
- Promkhot, S. (2012). The moral behavior of Loei Rajabhat University students. *Research and Development Journal, Loei Rajabhat University*, 7(21), 23.
- Rangsiyanon, K. (2009). *The Development of a Buddhist-Based Learning Process Model for Preschool Children*. Doctor of Philosophy Thesis (Sociology): Ramkhamhaeng University.
- Sukpom, T. (2014). The Development of an Instructional Model Based on Buddhist Way to Enhance the Desirable Morality Characteristics of Chandrakasem Rajabhat University Students. *Kasem Bundit Journal*, 15(1), 64 – 71.
- Suthasinobon, K. (2009). The development of science instruction model based on buddhism principles for grade 6 students at the Anubal Nakhon Nayok School. *Journal of education : Faculty of Education : Srinakharinwirot University*, 10(1), 4-6.

- Suthasinobon, K. (2012). *The development of integrated instruction model based on Buddhist principles reflects Sufficiency Economy Philosophy in context of modern Thai society* (research report). Bangkok: Program in Elementary Education Faculty Education, Srinakharinwirot University.
- The College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute. (2019). *Bachelor of Education Program in Drama Education (4 - year program) (Revised Curriculum 2562 B.E.)*. Nakhornpathom: The College of Dramatic Arts.
- Thessingha, C. & Sarapoke, P. (2020). Development of the Model of Applying the Moral Hospital Concept for Developing the Moral and Ethical Behaviors of Nursing Students. *Journal of Health Research and Development Nakhon Ratchasima Public Health Provincial Office*, 6(1), 108.
- Threetanya, N. (2015). *The Development of Instructional Model Based on Buddhism to Enhance the Desired Characteristics Focusing on Sufficiency Economy Philosophy for High School Students*. Doctor of Philosophy Thesis (Curriculum and Instruction): Graduate School, Silpakorn University.
- Totum, B, Kosonkittiamporn, S & Kenaphum, S. (2019). *The Ethical Behaviors Development Model of Rajabhat University Undergraduate Students in the North - East Regional Areas*. Maha SaraKham: Rajabhat Maha SaraKham University.
- Wannapok, S. (2017). *Buddhist Methods of Teaching in Tipitaka: The 4SOR Principles of the Buddha who is a royal teacher*. [Online] <https://1th.me/t9h57>. [29 October 2021]
- Wasi, P. (2003). *Strategic wisdom for future Thailand*. Bangkok: Creative Media Foundation.
- Wealth Me Up. (2017). *Work successfully with the principle of "Itthibada"*. [Online] <https://1th.me/2Gyzb>. [29 October 2021]
- Wetprasit, S. (2017). The development of nursing ethics with the Principle of Four Itthipadha. *Journal of Philosophical Vision*, 22(1), 140.

